

crowdfunding rijk van nijmegen

STATUS VAN CROWDFUNDING IN RIJK VAN NIJMEGEN

22 AUGUSTUS 2017

Rapport Crowdfunding Rijk van Nijmegen

De afgelopen jaren is het bedrag dat landelijk via crowdfunding in bedrijven en projecten is geïnvesteerd flink gegroeid. Waar in 2014 nog €63 miljoen werd geïnvesteerd, stond de teller eind 2016 op €169 miljoen (bron: Douw en Koren. *Crowdfunding in Nederland*). Dat komt aan de ene kant doordat meer en meer mensen via crowdfunding gaan investeren en aan de andere kant omdat het financieringsinstrument bij ondernemers steeds meer bekendheid krijgt. Ook in het Rijk van Nijmegen is dit het geval.

Dit rapport is bedoeld om inzicht te geven in de ontwikkeling van crowdfunding in de regio Rijk van Nijmegen. Voor dit rapport hebben we onderzoek gedaan naar alle online crowdfundingprojecten uit de regio die zijn gestart tot en met 2016. Ook projecten die in 2016 zijn gestart, maar een doorloop hebben tot in 2017 zijn dus meegenomen in het onderzoek.

OVER CROWDFUNDING RIJK VAN NIJMEGEN

Er zijn in Nederland ruim 100 crowdfundingplatformen actief waarop projecten zichzelf presenteren. De crowdfundingsector is daarmee flink gefragmenteerd, waardoor projecten niet altijd even gemakkelijk te vinden zijn. Door de hoeveelheid platformen staan projecten uit het Rijk van Nijmegen verspreid over het internet en zijn ze lastig te lokaliseren, ook voor investeerders die specifiek in lokale bedrijven willen investeren. Dit terwijl uit diverse onderzoeken blijkt dat het regionale karakter en netwerk van projecten de kans op een succesvolle financiering vergroten. Crowdfunding Rijk van Nijmegen springt daarop in.

We tonen in één oogopslag welke projecten er in de regio via crowdfunding zijn gefinancierd en welke projecten op dit moment financiering zoeken. We vergroten hiermee de vindbaarheid van bedrijven en projecten voor investeerders die willen investeren in de lokale economie en bieden ondersteuning (in de vorm van zichtbaarheid en netwerk) aan ondernemers die crowdfunding willen inzetten.

Website: www.crowdfundingrijkvannijmegen.nl

Facebook: www.facebook.com/CrowdfundingRVN

RIJK VAN NIJMEGEN

Het Rijk van Nijmegen omvat de gemeenten Beuningen, Berg en Dal, Heumen, Nijmegen en Wijchen. Voor ons onderzoek nemen we ook projecten mee uit Druten.

DATAVERZAMELING

Voor dit rapport maken we gebruik van de database van onze website www.crowdfundingrijkvannijmegen.nl. We hebben via deze database toegang tot vrijwel alle projecten die in de regio via crowdfunding worden of zijn gefinancierd. We zijn daarbij echter afhankelijk van de data die crowdfundingplatformen openbaar beschikbaar stellen. Dat zorgt er helaas voor dat we bijvoorbeeld bij het platform van de Radboud Universiteit en bij Fundingcircle geen toegang hebben tot het aantal investeerders.

Samenvatting

De afgelopen jaren is het bedrag dat via crowdfunding in projecten uit het Rijk van Nijmegen is geïnvesteerd flink gegroeid. Waar in 2013 nog in totaal een bedrag van 45.000 euro in negen projecten werd geïnvesteerd, daar staat de teller in 2016 op een bedrag van 4.313.142 euro in 60 projecten. In totaal is er door 16.336 investeerders een bedrag van 7.016.911 euro in de regio geïnvesteerd. Met dat geld zijn er 56 kunst- en cultuurprojecten, 25 maatschappelijke projecten, 45 ondernemingen, een wetenschappelijk project en vier sportprojecten gefinancierd.

De meeste ondernemers kiezen ervoor om gebruik te maken van crowdfunding op basis van sponsoring. Het meeste geld wordt echter opgehaald via crowdfunding op basis van leningen. Ook het gemiddelde bedrag dat wordt gevraagd is het hoogste bij deze vorm van crowdfunding.

De regio kent veel aansprekende voorbeelden die ook landelijk de aandacht op zich hebben weten te vestigen. Via crowdfunding werd bijvoorbeeld de doorstart van Dekker van de Vegt mogelijk gemaakt, de oprichting van De Smeltkroes op het Honigcomplex en wist Ruben de Sain met zijn campagne 'Weer lopen met een Exoskelet' genoeg geld op te halen voor de aanschaf van een Exoskelet. In 2016 kwam daar het burgerinitiatief Windpark Nijmegen-Betuwe bij, dat ruim twee miljoen euro bij het publiek wist op te halen. Het levert de regio niet alleen mooie en interessante nieuwe bedrijven en initiatieven op, maar ook een ondernemend imago.

1. ALGEMENE CIJFERS

In 2013 werd een bedrag van 45.000 euro geïnvesteerd, in 2016 was dat ruim vier miljoen euro. Het aantal investeerders is in 2016 licht gedaald ten opzichte van 2015. Opvallend is dat het gemiddelde bedrag dat per project wordt opgehaald, en ook het gemiddelde bedrag dat iemand investeert, de afgelopen jaren flink is gestegen. Dat komt mede door het succes van crowdfunding aan de hand van leningen. Daarover in hoofdstuk drie meer.

	2013	2014	2015	2016
BEDRAG	€ 45.667	€ 604.662	€ 2.053.440	€ 4.313.142
PROJECTEN	9	19	43	60
INVESTEERDERS	685	1.742	7.539	6.370
GEM. BEDRAG PER PROJECT	€ 5.074	€ 31.824	€ 47.754	€ 71.886
GEM. BEDRAG PER INVESTEERD	€ 67	€ 347	€ 272	€ 667

TABEL 1.1 - ALGEMENE CIJFERS CROWDFUNDING RIJK VAN NIJMEGEN

DROOM! is een startup in Beuningen met een bewezen concept en missie. Ze streven ernaar om hét vergader- en flexwerkcentrum van de regio Nijmegen en Maas & Waal te worden. Via het platform Collin Crowdfund haalde DROOM! 250.000 euro op via 174 investeerders.

2. PER GEMEENTE

Het grootste deel van het bedrag wordt opgehaald door projecten uit de gemeente Nijmegen. Daarna volgen Druten, Wijchen en Beuningen. Nederasselt en Groesbeek sluiten de rij. In onderstaande tabel is per gemeente te zien welk bedrag via crowdfunding is opgehaald.

	2013	2014	2015	2016
NIJMEGEN	€ 45.667	€ 604.662	€ 2.053.440	€ 4.313.142
DRUTEN	€ 0	€ 0	€ 0	€ 425.000
WIJCHEN	€ 0	€ 115.594	€ 3.400	€ 300.676
BEUNINGEN	€ 0	€ 30.505	€ 270.750	€ 95.000
GROESBEEK	€ 0	€ 0	€ 0	€ 70.000
NEDERASSEL	€ 0	€ 0	€ 0	€ 22.000

TABEL 2.1 - OPGEHAALD BEDRAG PER GEMEENTE

Kijken we naar het aantal projecten dat in elke gemeente is gefinancierd, dan zien we dat de meeste projecten uit de gemeente Nijmegen komen. In Nederasselt en Druten is beide één project via crowdfunding gefinancierd.

	2013	2014	2015	2016
NIJMEGEN	9	14	39	49
WIJCHEN	0	3	1	5
BEUNINGEN	0	2	3	2
GROESBEEK	0	0	0	2
DRUTEN	0	0	0	1
NEDERASSELT	0	0	0	1

TABEL 2.2 - AANTAL PROJECTEN PER GEMEENTE

Als laatste kijken we naar het aantal mensen dat een bijdrage heeft geleverd aan de projecten. Ook hier is Nijmegen, niet geheel verrassend, de koploper.

	2013	2014	2015	2016
NIJMEGEN	685	1.164	7.248	5.133
WIJCHEN	0	302	110	584
DRUTEN	0	0	0	321
NEDERASSELT	0	0	0	224
BEUNINGEN	0	276	181	79
GROESBEEK	0	0	0	29

TABEL 2.3 - AANTAL INVESTEERDERS PER GEMEENTE

Stichting Waalhalla is een skatehal in Nijmegen. Hier komen kinderen, jongeren en volwassenen samen om te skaten en workshops te volgen. Hun oude pand moesten ze verlaten. Om het nieuwe pand te verbouwen haalden ze 15.000 euro op via het platform Crowdfunder.

3. SOORTEN CROWDFUNDING

Grofweg kunnen we vier vormen van crowdfunding onderscheiden, elk met verschillende tegenprestaties. De eerste twee vormen lopen vaak door elkaar heen. In dit rapport hebben we deze dan ook bij elkaar gevoegd onder de term 'sponsoring'

Donaties zonder tegenprestaties

In deze vorm van crowdfunding doneren mensen een bedrag zonder daarbij een wezenlijke tegenprestatie terug te krijgen. Vaak gaat het hier om crowdfunding voor goede doelen of sociale/maatschappelijke projecten.

Sponsoring

Crowdfunding waarbij donateurs iets voor hun donatie terugkrijgen. Denk aan een product, een rondleiding of korting op een dienst. Het gaat hierbij nooit om een financiële tegenprestatie.

Leningen

Investeerders krijgen naast hun inlegbedrag ook na een bepaalde tijd een x-percentagte aan rendement uitgekeerd. Met deze vorm van crowdfunding wordt in Nederland het meeste geld opgehaald.

Aandelen

Investeerders worden eigenaar van een deel van het bedrijf waarin ze investeren. Deze aandelen kunnen ze na verloop van tijd weer verkopen, vaak aan de eigenaar van het bedrijf.

In de volgende paragrafen zoomen we in op de verschillende vormen van crowdfunding en kijken we per vorm naar het opgehaalde bedrag, het aantal investeerders en het aantal projecten.

3.1 OPGEHAALD BEDRAG

Het grootste bedrag werd de afgelopen jaren opgehaald via leningen. In totaal ongeveer 4,2 miljoen euro. Via aandelen werd 2,2 miljoen euro opgehaald en via sponsoring 500 duizend euro. Daarbij moet vermeld worden dat het project 'Windpark Nijmegen-Betuwe' in 2016 ruim 2 miljoen op heeft gehaald via aandelen. Dit project vertekent het gemiddelde beeld van crowdfunding via aandelen.

	2013	2014	2015	2016
SPONSORING	€ 38.002	€ 34.583	€ 228.530	€ 228.482
LENING	€ 7.665	€ 570.079	€ 1.734.910	€ 1.940.060
AANDELEN	€ 0	€ 0	€ 90.000	€ 2.144.600

TABEL 3.1 - OPGEHAALD BEDRAG EN VORMEN VAN CROWDFUNDING

Op het Honig-complex in Nijmegen brouwt Oersoep bijzondere bieren voor binnen- en buitenland. Het succes was zo groot, dat ze met hun installatie niet genoeg bier konden maken. Via Crowdfunder haalden ze 180.000 euro op bij 220 investeerders voor een nieuwe installatie.

3.2 AANTAL PROJECTEN

Wanneer we inzoomen op het aantal projecten dat per vorm van crowdfunding is gefinancierd, zien we dat het aantal projecten dat gebruik maakt van aandelen inderdaad relatief klein is. De meeste ondernemers kozen voor crowdfunding in de vorm van sponsoring.

	2013	2014	2015	2016
SPONSORING	7	11	26	42
LENING	2	8	16	15
AANDELEN	0	0	1	3

TABEL 3.2 - AANTAL PROJECTEN EN VORMEN VAN CROWDFUNDING

Interessant daarbij is om ook te kijken naar het gemiddeld bedrag dat een project ophaalt.

	2013	2014	2015	2016
SPONSORING	€ 5.428,86	€ 3.143,91	€ 8.789,62	€ 5.440,05
LENING	€ 3.832,50	€ 71.259,88	€ 108.431,88	€ 129.337,33
AANDELEN	0	0	€ 90.000,00	€ 72.300,00 *

* EXCLUSIEF WINDPARK. WANNEER WE DAT PROJECT ERBIJ TELLEN KOMT HET BEDRAG OP € 714.866,76

TABEL 3.3 - GEMIDDELD BEDRAG GEINVESTEERD PER PROJECT

Sanne Versteeg wil met café Balthazar het hart van de Nijmeegse kattenliefhebber sneller laat kloppen. Ze gebruikte crowdfunding om alle 'katgerelateerde' zaken te financieren, het horecagedeelte financierde ze anders. Via Voorjebuurt haalde ze bij 532 investeerders 23.632 euro op.

3.3 AANTAL INVESTEERDERS

Als laatste het aantal supporters dat per vorm van crowdfunding een bijdrage levert. In totaal waren dat er bij sponsoring 10.302, bij leningen 4.317 via aandelen 1717.

	2013	2014	2015	2016
SPONSORING	589	427	6.248	3.038
LENING	96	1.315	1.065	1.841
AANDELEN	0	0	226	1.491

TABEL 3.4 - AANTAL INVESTEERDERS PER VORM VAN CROWDFUNDING

Ook hier kunnen we het gemiddelde bedrag uitrekenen. En ook hier moet de opmerking gemaakt worden dat in 2016 bij aandelen het project Windpark een grote bijdrage (1313) aan het aantal supporters levert.

	2013	2014	2015	2016
SPONSORING	€ 64,52	€ 80,99	€ 36,58	€ 75,21
LENING	€ 79,84	€ 433,52	€ 1.629,02	€ 1.053,81
AANDELEN	0	0	€ 398,23	€ 406,18 *
* EXCLUSIEF WINDPARK. WANNEER WE DAT BEDRAG ERBIJ TELLEN KOMT HET BEDRAG OP € 1.438,36				

TABEL 3.5 - GEMIDDELD BEDRAG GEINVESTEERD PER INVESTEERDER

De Brouwtoren is een brouwerij op het Nijmeegse industrieterrein Westkanaaldijk. Om de groei van de brouwerij te financieren besloten ze via het platform Symbid aandelen uit te geven. En met succes. Door de verkoop van 226 aandelen haalden ze een bedrag op van 90 duizend euro.

4. SOORTEN PROJECTEN

Crowdfunding wordt tegenwoordig in veel verschillende sectoren ingezet. Bijvoorbeeld voor overbruggingsfinanciering, de financiering van startups, ontwikkelingsgeld voor gadgets, kunst- en cultuurprojecten, liefdadigheid, natuurprojecten en ga zo maar door. Eigenlijk is crowdfunding overal voor in te zetten. Ook in het Rijk van Nijmegen wordt crowdfunding voor een groot aantal verschillende zaken ingezet. We hebben voor dit rapport een onderscheid gemaakt tussen kunst- en cultuurprojecten, maatschappelijke projecten, ondernemingen, sport en wetenschap.

4.1 OPGEHAALD BEDRAG

In totaal werd er ruim zeven miljoen euro opgehaald. Zoals we zien werd het meeste opgehaald door ondernemers. Daarbij gaat het om projecten op het gebied van bijvoorbeeld transport, horeca en vastgoed.

	2013	2014	2015	2016
KUNST EN CULTUUR	€ 20.227	€ 29.497	€ 120.436	€ 120.432
MAATSCHAPPELIJK	€ 2.055	€ 5.815	€ 92.369	€ 89.838
ONDERNEMERS	€ 23.385	€ 569.350	€ 1.824.490	€ 4.093.275
WETENSCHAP	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.922
SPORT	€ 0	€ 0	€ 16.145	€ 5.675

TABEL 4.1 - OPGEHAALD BEDRAG EN SOORT PROJECTEN

AANTAL 4.2 AANTAL PROJECTEN

In de regio wordt crowdfunding het meest ingezet voor kunst- en cultuurprojecten. In totaal zijn via crowdfunding de afgelopen jaren 56 van deze projecten gefinancierd. Daarnaast werden er 45 ondernemingen gefinancierd, 25 maatschappelijke projecten en enkele projecten uit de sport en wetenschap.

	2013	2014	2015	2016
KUNST EN CULTUUR	6	7	18	25
MAATSCHAPPELIJK	1	5	7	12
ONDERNEMER	2	7	16	20
WETENSCHAP	0	0	0	1
SPORT	0	0	2	2

TABEL 4.2 - AANTAL PROJECTEN EN SOORT PROJECT

AANTAL 4.3 AANTAL INVESTEERDERS

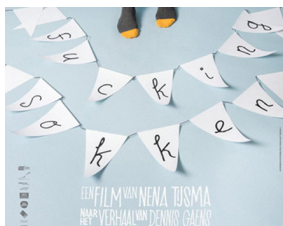
De meeste investeerders kiezen ervoor om in ondernemingen te investeren. Zeker wanneer we bedenken dat we niet alle investeerders kunnen meerekenen valt op dat deze groep ver bovenaan de lijst staat. Maatschappelijke projecten staan met 6.235 'investeerders' op de tweede plek.

	2013	2014	2015	2016
KUNST EN CULTUUR	304	308	1.516	1.505
MAATSCHAPPELIJK	74	242	4.681 *	1.238
ONDERNEMER	307	1.192	1.277	3.519
WETENSCHAP	0	0	0	**
SPORT	0	0	65	108

** IN 2015 HAALDE RUBEN DE SAIN VIA DREAM OR DONATE BIJ 4.468 DONATEURS EEN BEDRAG OP VAN € 87.679

** HELAAS LAAT HET CROWDFUNDINGPLATFORM VAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT GEEN CIJFERS OVER HET AANTAL INVESTEERDERS ZIEN, DIE KUNNEN WE DUS NIET MEENEMEN.

TABEL 4.3 - AANTAL INVESTEERDERS EN SOORT PROJECT

Filmregisseur Nena Tijisma van NNfilm produceerde *Fucking sokken*, een verfilming van een kort verhaal van oud-stadsdichter van Nijmegen Dennis Gaens. Via het platform voordekunst haalde ze bij 112 donateurs een bedrag op van 8260 euro op, waarmee de film gerealiseerd kon worden.

5. CROWDFUNDINGPLATFORMS

Crowdfunding verloopt veelal via een crowdfundingplatform. Dit platform neemt de rol in van intermediair tussen ondernemer en investeerders. Hoewel er alleen al in Nederland meer dan 100 platformen actief zijn, is het aantal platformen dat door ondernemers uit de Regio Rijk van Nijmegen wordt gebruikt beperkt. In totaal werden er 29 verschillende platformen gebruikt. De top vijf van gebruikte platformen ziet er zo uit:

OPGEHAALD BEDRAG		AANTAL PROJECTEN	
COLLIN CROWDFUND	€ 1.935.000	VOORDEKUNST	49
CROWDABOUTNOW	€ 600.815	CROWDABOUTNOW	10
FUNDING CIRCLE	€ 475.000	COLLIN CROWDFUND	8
HORECA CROWDFUND	€ 250.000	FUNDING CIRCLE	7
VOORDEKUNST	€ 246.079	DREAM OR DONATE	5

TABEL 5.1 - TOP 5 VAN PROJECTEN IN RIJK VAN NIJMEGEN

Crowdfunding hoeft echter niet via een bestaand platform te gaan, maar kan ook via een eigen website worden uitgevoerd. Zes ondernemer hebben daarvoor gekozen. Het gaat daarbij om Windpark Nijmegen-Betuwe, Brouwerij De Hemel, Vrienden van de Vierdaagse, Donderwolk Brouwerij, Stichting CoderDojo Nijmegen en Brandgrens024.

6. KANSEN VOOR CROWDFUNDING

De opgaande lijn in het aantal projecten en het aantal investeerders laat zien dat er kansen liggen voor crowdfunding in de regio. Om de groei voort te zetten, zien we verschillende mogelijkheden voor overheden, investeerders en ondernemers.

Matching en gestapeld financieren

Zeker waar het gaat om crowdfunding zonder financiële tegenprestaties, koppelen overheden, fondsen en andere investeerders steeds vaker een subsidie aan een succesvolle crowdfundingcampagne. Enerzijds omdat ze daardoor projecten mogelijk maken die worden gedragen door de maatschappij. Anderzijds omdat het voor ondernemers interessant is om op die manier extra inkomsten te genereren en te werken aan hun financieeringsmix. Er ontstaat daardoor een andere manier van samenwerken tussen ondernemers, initiatiefnemers en publieke partijen.

De provincie Gelderland is in 2016 bijvoorbeeld een samenwerking gestart met het platform voordekunst, waarmee Gelderse kunst- en cultuurprojecten een bijdrage kunnen vragen die gekoppeld is aan het succes van hun campagne. De provincie geeft maximaal 30% van het doelbedrag, op voorwaarde dat de overige 70% via voordekunst wordt opgehaald. Hetzelfde gebeurt op Voorjebuurt, waarbij het VSB-fonds en Stichting DOEN bijdragen aan projecten die via crowdfunding worden gefinancierd.

Door als financierende partijen slim de samenwerking met een platform te zoeken, of zelf een fonds te starten voor deze bijdragen, stimuleer je (maatschappelijke) projecten waarin ondernemerschap wordt getoond. Voor de Regio Rijk van Nijmegen liggen kansen op het gebied van maatschappelijke projecten. Kunst- en cultuurprojecten kunnen via voordekunst gebruik maken van de regeling van de provincie Gelderland.

Voorlichten en informeren en doorverwijzen

Crowdfunding is ondertussen de hype voorbij en men wordt kritischer op wat crowdfunding kan betekenen. Diverse overheden, fondsen en ondersteunende organisaties zijn gestart met initiatieven om ondernemers en initiatiefnemers te laten zien wat de mogelijkheden en onmogelijkheden van crowdfunding zijn. Ons platform, crowdfundingrijkvannijmegen.nl, is een van die initiatieven. Om de kennis van crowdfunding voor iedereen inzichtelijk te maken, is samenwerken tussen partijen noodzakelijk. Waar initiatiefnemers en ondernemers aankloppen voor financiering, maar op een of andere manier niet passen, kan crowdfunding een rol spelen. Om dat goed te doen is kennis over crowdfunding noodzakelijk. Niet alles is immers geschikt voor crowdfunding en er zijn goede redenen te bedenken om ondernemers juist af te raden voor crowdfunding te kiezen. Zowel vanuit investeerders- als ondernemersoogpunt is het belangrijk eerlijk te zijn over de mogelijkheden van crowdfunding.

Door als organisatie of overheid goede voorlichting te (kunnen) geven en te weten waar de juiste informatie over crowdfunding te vinden is, zorg je ervoor dat ondernemers een betere keuze kunnen maken voor de manier waarop ze hun plannen willen financieren. Daarbij is onafhankelijk advies van groot belang.

De Smeltkroes is een bedrijfsverzamelplaats voor makers in de regio Nijmegen. Voor de realisatie van De Smeltkroes hadden ze al de steun ontvangen van de bank, gemeente Nijmegen en Bouwfonds. Via Crowdboutnow haalden ze bij 116 investeerders nog 80.000 euro extra op

Lokaal ondernemen, lokaal investeren

De kansen van crowdfunding liggen vooral bij ondernemers en initiatiefnemers zelf. Het gaat bij crowdfunding niet alleen om de financiering van projecten en ideeën, maar vooral ook om het creëren van een community. Door de inzet van crowdfunding stimuleer je mensen om lokaal te investeren, in de regio, wijk of buurt. Als overheden, banken of adviseurs kun je investeerders wijzen op de mogelijkheden van crowdfunding en meedenken over gedegen projecten om in te investeren. Het zorgt ervoor dat investeerders en ondernemers elkaar leren kennen en samenwerken aan een betere regio.

KLEINE LETTERTJES

Voor vragen over dit rapport kunt u contact opnemen met Koen van Vliet, projectleider van Crowdfunding Rijk van Nijmegen. Dat kan via telefoonnummer 06-50406980 of via koen@crowdfundingRVN.nl

Disclaimer - Aan de inhoud van dit rapport is de grootst mogelijke zorg besteed. Crowdfunding Rijk van Nijmegen kan echter op geen enkele wijze instaan voor de volledigheid en juistheid van de informatie. Aan de informatie in dit rapport kunnen dan ook geen rechten worden ontleend. Crowdfunding Rijk van Nijmegen aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid die zou kunnen voortvloeien uit de inhoud van dit rapport.

Crowdfunding Rijk van Nijmegen

www.crowdfundingrijkvannijmegen.com

Crowdfunding Rijk van Nijmegen
wordt mede mogelijk gemaakt door
Taskforce
Ondernemersfonds Nijmegen